

Vila?ensa

Festival del pensament
del Penedès

vilapensa.cat

Vilafranca del Penedès

Reflexió per a tots els públics
14 – 19 abril 2020

Ramon López de Mántaras / Gregori Luri / Eudald Carbonell / Franco “Bifo” Berardi
Jordi Nomen / Ingrid Guardiola i Itziar de Lecuona / Carme Torras / Marta Peirano
Josep Pedrals / Jordina Biosca / Josep M. Martorell / Mercè Otero / Montserrat Esquerda
Gonçal Mayos / Antoni Munné - Jordà / Jordi de Manuel / Albert Solé
Queralt Antú, Manel Güell, Montse Juvé i Jordi Sànchez / ...

Organitza

VINSEUM

Amb la col·laboració de

 **AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDÈS**

 **UNIVERSITAT DE
BARCELONA**
Càtedra Llorens i Barba
-Ciutat de Vilafranca

Societat
Catalana
de
Filosofia

 **Diputació
Barcelona**

Fundació
pinnae

Obra Social "la Caixa"

Rius & Rius, s.l.
CORPORACIÓ VEGETARIANA D'ESTERILITAT

penedèstelevisió

OR
Ortal Restell
Vins i Caves de Finca

Vila?ensa

Festival del pensament del Penedès

Encara que de forma imperceptible, els humans anem esdevenint diferents a partir d'una evolució que inclou la ciència i la tecnologia, però també la nostra manera de "ser en el món". Ginys tecnològics, cíborgs, superhumans i clons ja els tenim a l'abast. Hi ha projectes engegats arreu perquè puguem viure sense paràlisi, sense ceguesa, sense depressió... Com serà l'ésser humà d'aquí a pocs anys? ¿Les discapacitats deixaran d'existir en els anys vinents?

Per altra banda aquest canvi tecnològic portarà unes conseqüències polítiques inimaginables, ja avançades des de fa temps (George Orwell: 1984), i que influiran decisivament en les relacions socials i polítiques, en com ens relacionem amb els altres i com els altres ens perceben. La pèrdua de la privacitat, és a dir, de la "unicitat" de l'existència humana sembla una pràctica que, encara que invisible, s'expandeix de manera imparable, envaint drets guanyats al llarg de la història.

¿La intel·ligència artificial podrà crear algorismes i màquines conscients del seu propi "jo", és a dir, capaces de pensar per elles mateixes? Parlar de la intel·ligència artificial és, per sobre de tot, parlar de nosaltres mateixos potser perquè, en realitat, és l'estadi d'arribada des de l'inici de l'evolució humana.

«Som Humans?» és una qüestió retòrica que va més enllà de la resposta òbvia i que el VilaPensa vol explorar preguntant-nos sobre els possibles camins de futur de la nostra espècie. I ho vol fer tenint en compte especialment les tecnologies emergents i el nostre context cultural i ètic, la relació entre cervell i ment, intel·ligència i consciència, en els límits del què significa ser un ésser humà avui. Tot plegat un repte no només científic sinó principalment filosòfic.

Hi sou ben convidats!

Vila?ensa

Festival del pensament
del Penedès

Organitza

Museu de les Cultures
del Vi de Catalunya

VINSEUM

Amb la col·laboració

AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDÈS

UNIVERSITAT DE
BARCELONA
Càtedra Llorens i Barba
- Ciutat de Vilafranca

Societat
Catalana
de
Filosofia

Diputació
Barcelona

Fundació
pinnae

Obra Social "la Caixa"

Rius & Rius, s.l.
CONSELLERIA VITIVINÍCOLA INTEGRAL

PTV
penedèstelevisió

OR
Oriel Rossell
Vins i Caves de Finca

l el suport de

Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya, Amics del Drac, Ateneu Barcelonès, Aula Extensió Universitària Gent Gran, Biblioteca Torras i Bages, Casal Popular de Vilafranca, Casino Unió Comercial, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Penedès, Centre Sociosanitari Ricard Fortuny, CosmoCaixa, Cinema Kubrick, El Forat del Pany, Fòrum Berger-Balaguer, Grup de Mestres de l'Alt Penedès, Electrodomèstics Guardiet, Hospital Comarcal de l'Alt Penedès, Llibreria La Cultural, Llibreria L'Odissea, Òmnium – Alt Penedès, Pirotècnica Estalella, La Ruda Assemblea Feminista, Restaurant Cal Ton, Restaurant Cigró d'Or, Rotary Club Vilafranca, Servei de Joventut i Servei de Cultura de l'Ajuntament de Vilafranca, Societat Catalana de Filosofia (IEC), Ter-Cat, Xarxa biblioteques públiques de l'Alt Penedès.

Equip VilaPensa

CONTINGUTS I PROGRAMACIÓ: Pere Martí i Olivella, Pere Martí i Bertran, Josep Monserrat, Laia Pérez, Marc Illa, Jordi Ribas i Jordi Sàbat
DIRECCIÓ: Jordi Sàbat
COORDINACIÓ TÈCNICA: Jordi Ribas
COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS: Giny Comunicació
WEB: Cecília Jané i Esiete
DISSENY: Ladyssenyadora

Informació bàsica

Aforaments limitats. Alguns actes són de pagament i es pot comprar l'entrada a través d'entrades.vinseum.cat.

L'accés als espais serà possible mitja hora abans de l'hora anunciada.

Un cop començat l'acte no serà possible accedir als espais.

HORA	LLOC	GÈNERE	ACTE
Dimarts 31 de març			
19.00h	Auditori VINSEUM	Conferència	La ciència-ficció en la literatura. Acte final Grup de Biblioteques
Dissabte 4 d'abril			
19.00h	Capella Sant Joan	Exposició	Inauguració exposició Poesia filosòfica... Visual
Dimarts 14 d'abril			
18.00h	Auditori VINSEUM	Presentació	Premis de microrelats És la tribu qui educa
20.00h	Auditori VINSEUM	Conferència	La intel·ligència humana, l'aparició del mite: Prometeu
21.00h	El Cigró d'or	Conferència/ Sopar filosòfic	Reptes tecnològics per a la vella Europa
Dimecres 15 d'abril			
18.00h	Auditori VINSEUM	Conferència	Per què els infants han d'aprendre a filosofar?
20.00h	Auditori VINSEUM	Conferència	Senectus Mundi (Món Envellit)
Dijous 16 d'abril			
08.30h	Cinema Kubrick	Cinema	Cinefòrum per als instituts
18.00h	Cal Bolet	Conferència	La robòtica que ens ve (i ens cuida). Aspectes tecnològics i ètics
20.00h	Auditori VINSEUM	Conferència	Encara no som humans
22.00h	El forat del pany	Narració	Màquines sexuals
Divendres 17 d'abril			
10.00h	Espai jove La Nau	Lliga de debat	Final del DISPUTANDUM - Lliga de Debat 2020
09.00h	Fòrum Berger-Balaguer	Jornada	Jornada de bioètica: Desafiaments ètics de la intel·ligència artificial en la salut
19.00h	Auditori VINSEUM	Conferència	Tot el món en el mòbil: ètica i ciutadania digital
23.00h	Auditori VINSEUM	Poesia	El cànon digital poètic
Dissabte 18 d'abril			
12.00h	Biblioteca Torras i Bages	Hora del conte	El Patufet és un robot
12.00h	Societat Casal	Teatre + conferència	Els mites i el feminisme: Ismene i Antígona
12.00h	Auditori VINSEUM	Taula rodona	Una mirada a la salut mental positiva
16.00h	Espai Jove La Nau	Taller	Intel·ligència artificial per a joves
17.00h	Casal Popular	Taula rodona + Cercavila	La privacitat a internet. Què passa amb les nostres dades?
18.30h	Auditori VINSEUM	Conferència	El futur de les festes populars: dracs versus robots? Humans versus cyborgs?
19.00h	Fòrum Berger-Balaguer	Presentació	Música i artífici: crear en l'era de la intel·ligència artificial
20.00h	Casal Popular	Conferència	Presentació del projecte Common Voice
23.00h	Casal Popular	Conferència	Contra el capitalisme de plataformes
Diumenge 19 d'abril			
12.00h	Auditori VINSEUM	Conferència	Diàlegs filosofia i ciència: física quàntica i espiritualitat
17.00h	Cinema Kubrick	Conferència + Cinema	Integral 2001 Odissea a l'espai
Dimarts 22 d'abril			
20.00h	Cal Ton	Tast	Intel·ligència Natural

Dimarts 14 d'abril

Conferència

La intel·ligència humana, l'aparició del mite: Prometeu, a càrrec de Gregori Luri.

20.00 h, Auditori VINSEUM

Hi ha autors que expliquen que l'Homo Sapiens es va imposar finalment al Neandertal en la història de l'evolució quan el seu cervell va desenvolupar els conceptes d'heroi i de mite. La idea que som humans per la nostra capacitat d'imaginar, més enllà dels límits físics del cos, sempre ha estat present per explicar què som.

Gregori Luri és doctor en filosofia per la Universitat de Barcelona, llicenciat també en ciències de l'educació, premi extraordinari de llicenciatura en ciències de l'educació i premi de doctorat en filosofia. Ha treballat com a mestre de primària, com a professor de filosofia en batxillerats i com a professor universitari. Ha publicat diversos textos de sobre filosofia i sobre educació. És coordinador del volum *La raó del mite* (2000), és autor, entre altres, de *El proceso de Sócrates* (1998), *Biografías de un mito* (2001) i *Guía para no entender a Sócrates* (2004). També ha escrit, entre d'altres, *L'escola contra el món* (2008), *Val més educar. Consells als pares sobre el sentit comú* (2014), *Seguint les passes dels almogàvers* (2014) o *La imaginación conservadora* (2017). El seu darrer llibre és *La escuela no es un parque de atracciones* (2020).

Conferència / Sopar filosòfic

Reptes tecnològics per a la nova Europa, a càrrec de Josep M. Martorell.

21.00 h, Cigró d'or

El cervell humà conté 86.000 milions de neurones (tantes com els estels de la nostra galàxia), 10 bilions de sinapsis que permeten que les neurones es connectin a 350 km/h. Quan prenem decisions i experimentem emocions, al cervell es produeix una complicada barreja de processos químics i elèctrics. A més es calcula que té una capacitat de memòria de 500 petabytes. El superordinador MareNostrum 4, amb una capacitat de 13 petaflop/s (13 mil bilions d'operacions per segon) és l'emblema del Barcelona Supercomputing Center, que ja es prepara per acollir el futur MareNostrum5, el nou superordinador que a partir de 2021

intentarà resoldre preguntes clau de les ciències de la vida, el clima o l'enginyeria. Si, com sostenen alguns neurocientífics, la consciència humana no deixa de ser el resultat de l'evolució del cervell, què pot impedir que un computador desenvolupi una consciència de "jo" autònom? Quin dels dos (cervell o superordinador) ens donarà resposta a les dues preguntes: Som humans i quina relació desconeguda hi ha entre cervell i ment? O és una sola pregunta?

Josep M. Martorell és llicenciat en Ciències Físiques per la Universitat de Barcelona i doctor en Ciències de la Computació per la Universitat Ramon Llull, i té més de 12 anys d'experiència en entorns de recerca, entre els quals cinc anys com a director general de Recerca de la Generalitat de Catalunya. Actualment és Associate Director del Barcelona Supercomputing Center.

Preu: 20 €.

Places limitades: Venda anticipada mitjançant la web entrades/vinseum.cat

Acte en col·laboració amb:
Rotary Club de Vilafranca del Penedès.

Dimecres 15 d'abril

Conferència

Per què els infants han d'aprendre a filosofar?, a càrrec de Jordi Nomen.

18.00 h, Auditori VINSEUM

Una sessió de dinamització per a ensenyants que vol abordar la qüestió de com podem ajudar els infants a pensar per ells mateixos.

La filosofia és un saber que ens fa crítics, creatius, curosos amb la nostra forma de discórrer, de desenvolupar el diàleg, concebut com a mitjà propi en l'ús del llenguatge. És una eina única per a conèixer el món i conèixer-nos a nosaltres mateixos.

Jordi Nomen és professor de filosofia i ciències socials i cap del departament d'humanitats de l'escola Sadako de Barcelona, reconeguda com un dels centres educatius més innovadors del nostre país. És llicenciat en Història Contemporània per la Universitat de Barcelona i té un postgrau de Ciutadania Activa a la mateixa universitat i un màster en Filosofia per la Universitat de Girona. Ha estat guardonat amb els premis EDU21 i Arnau de Vilanova per la seva tasca pedagògica. *El nen filòsof* (2018), traduït ja al francès, l'italià i

el xinès, l'ha consolidat com un referent en el camp de la filosofia per a infants.

Acte en col·laboració amb: **Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Penedès.**

Conferència

Senectus Mundi (Món Envellit), a càrrec de Franco "Bifo" Berardi.

20.00 h, Auditori VINSEUM

Viure la major part del temps connectats a internet ha devaluat la nostra experiència directa i immediata de la realitat i ha afectat les emocions, el psiquisme, la percepció i la relació amb l'altre. Bifo Berardi es pregunta per la transformació que està patint la nostra capacitat de sentir i per la dissolució de la concepció moderna d'humanitat implicada en aquest procés.

Franco Berardi - Bifo (Bolonya, Itàlia, 1948) és un filòsof contemporani italià. Actualment treballa com a docent a Bolonya. Es va graduar en Estètica a la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Bolonya. Quan va ser estudiant va participar en el moviment estudiantil italià del 1968. Col·labora a les revistes *Loop* i *Alfabetà*. Va ser fundador i col·laborador de Ràdio Alice. El 1978 va arribar a Nova York fugint del triomf del neoliberalisme a Itàlia i el 2000 va publicar *La fàbrica de la infelicitat*. El 2002 va fundar *TV Orfeu*, la primera televisió comunitària italiana. La seva obra *Fenomenologia de la Fi* és una obra de referència. El seu darrer llibre *FUTURABILITAT. L'era de la impotència i l'horitzó de la possibilitat*, encara no ha estat publicat a Catalunya.

Acte en col·laboració amb:
Rius&Rius assessors.

Dijous 16 d'abril

Conferència

La robòtica que ens ve (i ens cuida). Aspectes tecnològics i ètics, a càrrec de Carme Torras.

18.00 h, Teatre Cal Bolet

La robòtica assistencial és una tecnologia en ràpid creixement que pretén ajudar les persones amb mobilitat reduïda o lleus dèficits cognitius perquè puguin fer les activitats de la vida diària de forma autònoma. La interacció persona-

robot en aquest context pot comportar contacte físic (per exemple, en ajudar els usuaris a vestir-se o alimentar-se) i requerir una personalització segons les necessitats i preferències de l'usuari. Això planteja tant reptes tècnics de seguretat i adaptabilitat, com també desafiaments ètics quan la presa de decisions automàtica entra en conflicte amb la llibertat i la dignitat humanes. Es presentaran els resultats dels projectes CLOTHILDE i SOCRATES, que aborden aquests reptes tècnics tan exigents, juntament amb una iniciativa d'educació en roboètica basada en l'atractiu de la narrativa de ciència-ficció.

Carme Torras és matemàtica i escriptora, especialista en intel·ligència artificial i robòtica, compagina l'escriptura literària amb la investigació científica. Doctora en informàtica i professora d'investigació a l'Institut de Robòtica (CSIC-UPC). En l'àmbit científic, ha publicat llibres i articles sobre models neuronals, visió per computador, intel·ligència artificial i robòtica. Ha estat guardonada amb el «premi Divulga» del Museu de la Ciència de Barcelona, el premi Rafael Campalans de l'Institut d'Estudis Catalans, i la medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya. És membre numerària de l'Acadèmia Europea i membre electa de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. En l'àmbit literari, les seves novel·les *Pedres de toc* (2003) i *Miracles perversos* (2011) van merèixer, respectivament, els premis Primera Columna i Ferran Canyameres d'intriga i misteri. Amb *La mutació sentimental* (2008), traduïda al castellà (2012), va obtenir el premi Manuel de Pedrolo de ciència-ficció 2007 i el premi Ictineu 2009. És membre de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana i de la Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia (SCCF).

Acte en col·laboració amb: **Aula d'Extensió Universitària Gent Gran.**

Conferència

Encara no som humans, a càrrec d'Eudald Carbonell.

20.00 h, Auditori VINSEUM

El moment històric que vivim torna a fer patent la inexistència d'una organització econòmica i social racionalitzada. El món està dominat, encara avui, per la misèria, per la venjança tribal o fratricida, per la manca de solidaritat entre comunitats o per les normes religioses; és a dir per tot allò que tenim de primats.

Eudald Carbonell és arqueòleg. Va cursar estudis superiors a Girona, Barcelona i París. És doctor en Geologia del Quaternari per

la Universitat Pierre et Marie Curie (1986) i en història per la Universitat de Barcelona (1988). Des de l'any 1999, ocupa la càtedra de Prehistòria de la Universitat Rovira i Virgili i actualment és Investigador principal del Grup d'Autoecologia Humana del Quaternari d'aquesta universitat i Investigador de l'Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social (IPHES), centre del qual fou impulsor i primer director entre 2004 i 2015. Ha efectuat viatges d'investigació i treball de camp a França, Itàlia, Eslovènia, Croàcia, Geòrgia, Tadjikistan, Algèria, Marroc, Tanzània, Kenya, Etiòpia, els Estats Units, Mèxic, Xile, Cuba, Xina i Austràlia, entre d'altres països. El 2009 va rebre el Premi Nacional de Cultura. El 2010 va participar en el programa de TV3 *Sota terra*. És codirector d'Atapuerca.

Narració

Màquines sexuals, a càrrec de Jordina Biosca.

22.00 h, Forat del Pany

Si tinc intel·ligència, és que estic viu. Es pot generar artificialment l'espurna de la ment o l'ànima. Una màquina sexual masculina es limitaria al fal·lus. I una de femenina... L'ideal és aquell qui no replica. Puc desendollar aquell qui pensa artificialment com qui desendolla una torradora. I si me n'enamoro i mor, seré vidu. O vídua.

Ara ho torneu a llegir i poseu un interrogant rere cada frase.

“La filosofia és literatura, literatura conceptual” segons el filòsof Javier Gomà; literatura font d'inspiració inesgotable per entendre què ens passa, com som. En aquest acte gaudirem de textos escollits com ara els de Jeanette Winterson, Ian Mackewan i Ferdinand Von Schirach.

Jordina Biosca és creadora, narradora, guionista i directora del Festival En Veu Alta (EVA). Ha presentat els seus espectacles en diversos festivals, cicles de narració, poesia i teatre d'arreu del país i de l'Estat espanyol a part d'actuacions continuades en programacions estables per tot Catalunya. Combina els espectacles íntegrament de text amb les actuacions amb acompanyament musical, tant amb músics de formació clàssica com contemporània. Ha creat projectes a la carta d'espectacles, CD's, produccions i presentacions d'actes per a la Fira Mediterrània de Manresa, Fundació La Caixa, Vallformosa, Nit de Castells, Descobrir Catalunya i Generalitat de Catalunya entre d'altres. També ha col·laborat fent formacions per a adults amb la Universitat Ramon Llull, la Universitat Autònoma de

Barcelona, la Universitat de Vic, la Universitat Rovira i Virgili, l'Escola Marta Mata i les Escoles d'Estiu de la Generalitat.

Reserveu la vostra taula al Forat del Pany. Telèfon 938 924 236.

Divendres 17 d'abril

Conferència

Tot el món en el mòbil: ètica i ciutadania digital, a càrrec d'Ingrid Guardiola i Itziar de Lecuona.

20.00 h, Auditori VINSEUM

La intel·ligència artificial ens fa de mirall i enfronta la humanitat a les seves limitacions com a espècie. “El meu tron per un cavall”, que Shakespeare posava en boca d'Enric III potser acceptaria l'analogia: “El meu món, el meu jo per un mòbil, el tron on em sento realment lliure”.

Necessitem potser regulació, però també un debat ètic sobre els valors que prioritzem i una bona educació digital per a la ciutadania. A la fi, del que estem parlant és de què entenem per llibertat, per lliure desenvolupament de la personalitat i per intimitat en una societat digital.

Ingrid Guardiola és professora, programadora audiovisual, directora i assagista. Des de totes aquestes facetes ha contribuït a la reflexió i al debat públic sobre els formats televisius i el rol de les imatges i dels dispositius tecnològics en el món contemporani. Actualment coordina el projecte «Soy Cámara», un laboratori de nous formats audiovisuals produït pel CCCB, i dirigeix la Mostra de Televisió de Qualitat de Barcelona (MINIPUT). És doctora en Humanitats per la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i ha estat docent a diverses universitats catalanes, on també ha realitzat investigació sobre qüestions relacionades amb el gènere, la desigualtat i la tecnologia en el marc de la cultura i de la pràctica audiovisual. En aquest àmbit, és una de les impulsores del projecte *La dimensió poc coneguda: pioneres de cinema*, amb el qual es pretén investigar i divulgar la història de les dones que han fet cinema.

Itziar de Lecuona és doctora en Dret (línia d'Investigació en Bioètica i Dret) i màster en Bioètica i Dret per la Universitat de Barcelona; professora del Departament de Medicina (Facultat de Medicina) i subdirectora de l'Observatori de Bioètica i Dret (OBD) - Càtedra UNESCO de Bioètica (Facultat de Dret) de la Universitat de Barcelona. Membre del Grup d'Investigació Consolidat "Bioètica, Dret i Societat" 2014 SGR 558 de la Generalitat de Catalunya. Membre de Comitè de Bioètica de Catalunya; del Comitè d'Ètica en Investigació de l'Hospital Clínic de Barcelona; de la Comissió de Bioètica de la Universitat de Barcelona; del Grup d'Experts en Integritat en la Investigació i del Grup de Treball en Ètica al Programa HORIZON 2020 de la Lliga Europea d'Universitat d'Investigació (LERU). Membre del Consell sobre aspectes ètics, legals i socials de l'Institut Europeu de Tecnologia i Innovació, àrea de Salut, Comunitats de Coneixement i Innovació (KICs) de la Unió Europea (node espanyol). Membre del Consell Assessor del Big Data CoE Barcelona.

Poesia

El cànon digital poètic, a càrrec de Josep Pedrals i el Mal Alumne.

22.00 h, Auditori VINSEUM

Després d'enfrontar-se en un combat poètic d'improvisació, el poeta Josep Pedrals i el Mal Alumne, una intel·ligència artificial, han decidit unir esforços i, a partir de les recomanacions de l'humà, la màquina s'ha posat a aprendre com generar textos poètics inspirant-se en els autèntics mestres, els clàssics catalans del segle XX. Pot repensar la tradició literària una xarxa neuronal d'aprenentatge profund? Abeurar-se en els models consagrats, donarà realment algun valor i categoria a les creacions del cervell artificial?

Josep Pedrals és poeta i rapsode. Molt bregat en el món del recital poètic en l'àmbit de parla catalana, ha col·laborat a més en diversos mitjans de comunicació, entre d'altres el diari Avui, diari Ara i Catalunya Ràdio. En l'àmbit musical, l'any 2007 dugué a terme l'espectacle de hip-hop *Endoll*, junt amb Guillamino. Abans havia actuat amb «Explosió Bikini» i actualment treballa amb la banda Els Nens Eutròfics. Entre els seus llibres, hi trobem: *Escola italiana* (2003), *El furgatori* (2006), *El Romanço d'Anna Tirant* (2012), *Els límits del Quim Porta* (2018), entre d'altres. Va guanyar el premi Lletra d'Or 2013 per *El Romanço d'Anna Tirant* i el Premi Ciutat de Barcelona 2018 per *Els límits del Quim Porta*.

Dissabte 18 d'abril

Teatre + Conferència

Els mites i el feminisme. *Ismene i Antígona.*

12.00 h, Teatre Casal

VilaPensa proposa una jornada de reflexió al voltant dels mites i el feminisme. La jornada compta amb el monòleg teatral interpretat per Fina Rius i dirigit per Imma Colomer dedicat a *Ismene* i amb una xerrada de la catedràtica Mercè Otero dedicada a *Antígona*, germana d'*Ismene*.

En motiu de l'acte es podrà visitar l'exposició "Llegendàries. Una mirada feminista a la mitologia" al vestíbul del Casal.

Ismene és un monòleg en forma de conferència de la dramaturga quebequesa **Carole Fréchette** que ha estat traduït per **Elisabet Ràfols**, dirigit per **Imma Colomer** i interpretat per **Fina Rius**. *Ismene* explica, dos mil cinc-cents anys després dels fets, el perquè d'una decisió que va prendre. Un text matisat i intel·ligent que parla de la presència de les dones a l'esfera pública, del discurs de la desobediència i de la importància de tenir un espai propi, i desgrana la personalitat d'una antiheroïna amb totes les seves llums i ombres.

Mercè Otero és catedràtica de llatí, traductora, escriptora, formadora, referent en la lluita feminista i membre del Centre Documentació de Ca la Dona. Ha rebut la Creu de Sant Jordi per "la seva implicació en diverses lluites destinades a aconseguir un món més just i solidari, així com pel seu compromís amb la coeducació i el sindicalisme". Com a feminista, ha escrit articles de referència sobre les dones en l'Antiguitat i en l'Edat Mitjana i ha traduït autores com Duoda, Christine de Pizan o Marie de Gournay, entre d'altres. En l'àmbit de la recerca, ha aprofundit en l'estudi de la ginecocrítica, especialment en relació amb el vincle entre dones i literatura, història i filosofia.

Acte en col·laboració amb:
Assemblea feminista La Ruda i Casal Societat la Principal.

Taula rodona

Una mirada a la salut mental positiva, a càrrec de Jordi Galimany, M. Teresa Lluch i Montserrat Puig.

12.00 h, Auditori VINSEUM

El món digital que ens ve és una nova font on es generen noves malalties, addiccions, frustracions i patologies de difícil tractament, perquè les tecnologies ens poden evadir i allunyar de la comprensió i acceptació del propi jo, les seves emocions i sentiments. Veurem el paper que té la salut mental dins dels sistemes actuals de salut, el com podem aprofundir en el coneixement de la salut mental positiva, la importància de l'autocura i algunes estratègies per a potenciar la nostra pròpia salut mental positiva.

Jordi Galimany és professor agregat de l'Escola d'Infermeria de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona. Infermer, Màster Oficial en Lideratge i Serveis d'Infermeria i Doctor en Ciències Infermeres.

M. Teresa Lluch és professora catedràtica a l'Escola d'Infermeria de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona. Infermera especialista en salut mental, llicenciada en Psicologia i doctora en Psicologia.

Montserrat Puig és professora agregada de l'Escola d'Infermeria de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona

Taula rodona + Cercavila

El futur de les festes populars: dracs versus robots? Humans versus cyborgs? a càrrec de Queralt Antú, Manel Güell, Montse Juvé i Jordi Sànchez i els dracs Magnafoc de Vilobí del Penedès, Maxtord de Tordera, Apocaleus de Vallirana i el Drac de Vilafranca del Penedès.

18.30 h, Auditori VINSEUM

Quin serà el futur de les festes populars? Seran més arcaiques, visceral, humanes, simbòliques? O bé virtuals, robotitzades, fredes i individuals? Quatre xerraires, humans i no virtuals, intentaràn treure'n

L'entrellat. Segur que sortireu de la sala amb més preguntes que respostes... A continuació, a les 20 h, els dracs convidats faran una cercavila pel centre de la vila.

Queralt Antú és artista multidisciplinar que ha treballat de productora, directora creativa, cal·lígrafa i directora artística al llarg d'una trajectòria de més de 20 anys. Ha estudiat disseny gràfic a l'Escola EINA de Barcelona i filosofia a la Universitat de Barcelona. Actualment és fundadora de la productora OVNI Medialab. És la creadora del Drac de Montblanc i de les projeccions de l'espectacle 'La Llegendada de Sant Jordi' dins dels actes de la Setmana Medieval de Montblanc.

Manel Güell és formador, consultor i professor associat de la Universitat de Barcelona. És llicenciat en Filosofia i Ciències de l'Educació. Ha publicat assaigs sobre filosofia, psicologia i pedagogia. En el seu llibre *Escultors de la festa* (2019) analitza el treball dels constructors d'imatgeria popular (dracs, gegants, bestiari...).

Montse Juvé és professora d'Història i Teoria de l'Art a l'Escola Municipal d'Art Arsenal i consultora del grau de Comunicació a la Universitat Oberta de Catalunya. És llicenciada en Història Contemporània, Història de l'Art, Comunicació Audiovisual i especialista en Guió Museogràfic. Ha publicat diversos articles sobre l'imaginari antropològic del bestiari festiu i la figura dels dracs.

Jordi Sánchez és professor d'Història del Pensament Contemporani a la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna i professor d'Antropologia a la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna (Universitat Ramon Llull). És llicenciat en Antropologia, Periodisme, diplomàtic en Teologia i doctor en Ciències de la Comunicació i Informació.

Acte en col·laboració amb:

Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya, Pirotècnia Estalella i les colles dels dracs Magnafoc de Vilobí del Penedès, Maxtord de Tordera, Apocalèus de Vallirana i Amics del Drac de Vilafranca.

Conferència

Música i artifici: crear en l'era de la intel·ligència artificial, a càrrec de Ferran Cruixent i Jordi Janer.

19.00 h, Fòrum Berger-Balaguer

Presentació del text i l'obra Human Brother per a soprano i orquestra del compositor Ferran Cruixent, obra que explora la relació entre humans i intel·ligència artificial (IA) i realitzada en col·laboració amb el físic Artur García Sáez i el Barcelona Supercomputing Center (BSC).

Introducció al món de la veu cantada artificial, repàs històric, tècniques actuals i reptes futurs sobre l'ús d'IA en processos creatius a càrrec de l'enginyer especialista en tecnologia musical Jordi Janer, cofundador de Voctro Labs.

Ferran Cruixent és compositor i pianista. Des de l'any 2008 la seva obra està representada per l'editorial Sikorski International Music Publishers d'Hamburg (Alemanya). El seu repertori inclou encàrrecs d'obres per a orquestra, música de cambra, vocal i projectes audiovisuals. La seva música és interpretada internacionalment per nombroses orquestres (Detroit Symphony Orchestra, Bayerische Staatsorchester, Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern, Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, Staatkapelle Weimar, Beijing Symphony Orchestra, Orquestra Filarmònica de Bogotà, entre d'altres) i directors com Leonard Slatkin, Kazushi Ono, Hannu Lintu, Christoph Poppen, Omer Meir Wellber o Karl-Heinz Steffens. És convidat a l'event Tweetfonie, dirigit per Antony Hermus, i com a ponent i jurat al 1r concurs internacional de composició Voice of China, celebrat a Beijing el 2013. La temporada 2008/09 va ser seleccionat per la Fundació Joan Miró de Barcelona dins del programa "Músiques d'avui". Presenta el projecte Musical i Visual Urban Surround. L'any 2010 presenta la nova tècnica musical anomenada *Cyber singing* (cibercant), on mostra com "la tecnologia amplia a l'infinit les possibilitats d'una orquestra. La seva darrera composició *Human Brother* va ser estrenada a la inauguració de la temporada 2019/20 a l'Auditori de Barcelona per l'Orquestra Ciutat de Barcelona i Nacional de Catalunya.

Jordi Janer és graduat en Enginyeria Electrònica. Ha treballat com a enginyer a Creamware GmbH a Alemanya, dissenyant i desenvolupant efectes de so i sintetitzadors. Després es va unir al Music Technology Group de la Universitat Pompeu Fabra a Barcelona, on va obtenir el doctorat. La seva experiència

acadèmica com a investigador inclou treballs a la Universitat McGill de Canadà i la Universitat Northwestern d'Estats Units, a més de projectes d'inversió pública i col·laboratius a l'àrea industrial com amb Yamaha Corp al Japó. Tecnòleg en àudio amb més de 15 anys d'experiència en activitats relacionades amb la investigació i innovació. És cofundador i director actual de Voctro Labs, una companyia que treballa en la generació de veu artificial per a l'ús en mitjans creatius des d'on ha llicenciat i llançat els seus productes "Voiceful" (www.voiceful.io) amb qui a més ha obtingut fons competitiu d'innovació.

Acte en col·laboració amb:
Fòrum Berger-Balaguer.

Conferència

Contra el Capitalismo de plataformas, a càrrec de Marta Peirano.

23.00 h, La Gueralda Casal Popular

Els mateixos algorismes que nosaltres hem entrenat des de les nostres cases i els nostres mòbils, són utilitzats per a caçar persones que no han comès cap crim. Quina possibilitat tenim de capgirar-ho?

Marta Peirano és escriptora, periodista, actriu i model. Va ser cap de la secció cultural del diari digital eldiario.es (2013 – 2016). Va fundar CryptoParty Berlín, una iniciativa al voltant de qüestions sobre la privacitat i la seguretat a internet. Va ser fundadora d'Elàstic, un col·lectiu multidisciplinari amb el qual va codirigir el projecte COPYFIGHT sobre "cultura lliure" (2005). Col·labora amb diferents mitjans on escriu sobre cultura lliure, autòmats, seguretat i privacitat, drets a Internet i criptografia per a periodistes. Va participar en el desaparegut diari ADN. També va col·laborar amb la publicació JotDown escrivint-hi articles sobre cultura. Va publicar sobre tecnologia i món digital a la revista Muy Interesante i en Consumer. Actualment a eldiario.es publica articles sobre vigilància del poder, medi ambient, cultura i drets i llibertats. El seu darrer llibre és *El enemigo conoce el sistema*, un llibre que explica per què l'era de la informació es va transformar en l'era de la manipulació de masses.

Acte en col·laboració amb:
La Gueralda Casal Popular.

Diumenge 19 d'abril

Conferència

Diàleg filosofia i ciència: física quàntica i espiritualitat, a càrrec d'Albert Solé.

12.00 h, Auditori VINSEUM

El món és tal com el veiem? A partir del que sabem de la física quàntica, podria haver-hi realitat paral·leles, desconegudes però sincronitzades? Si fos així, com quedaria la visió sobre la mort? Donaria resposta a l'aspiració de moltes existències humanes, "obertes" a la transcendència i l'espiritualitat?

Albert Solé és professor associat del Departament de Filosofia de la Universitat de Barcelona. Abans va ser investigador post-doctoral al Departament de Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona i, encara abans, estudiant de doctorat al Departament de Lògica i Filosofia de la Ciència de la Universitat Complutense de Madrid. Si encara rebobinem més en el temps, amb anterioritat a l'inici dels seus estudis de doctorat, va completar les llicenciatures de Física i de Filosofia a la Universitat de Barcelona.

Conferència + Cinema

Integral "2001 Odissea a l'espai" Els secrets des de la intel·ligència artificial d'una pel·lícula única, a càrrec de Ramón López de Mántaras + Projecció de 2001: A Space Odyssey d'Stanley Kubrick.

17.00 h, Cinema Kubrick

Què és la intel·ligència? És possible construir una ment humana de manera artificial? Ens endinsem en l'obra mestra d'Stanley Kubrick per fer un recorregut pels seus continguts d'intel·ligència artificial per adonar-nos que l'obra de Kubrick i Clarke no només va ser una capdavantera de la ciència-ficció, sinó que fins a cert punt va marcar una agenda per als investigadors que es van sentir interpel·lats per molts dels temes que s'hi tracten. 2001 és la cloenda ideal per discernir el quid del VilaPensa 2020: els límits entre algorismes, intel·ligència i consciència.

Ramon López de Mántaras és professor investigador del Centre Superior

d'Investigacions Científiques (CSIC) i director de l'Institut de Recerca d'intel·ligència artificial (IIIA). Màster en Enginyeria Informàtica per la Universitat de Califòrnia Berkeley, doctor en Física (Control Automàtic) per la Universitat de Tolosa i en Enginyeria Informàtica per la Universitat Politècnica de Barcelona. És pioner de la intel·ligència artificial (IA) a Espanya. Autor de gairebé 300 articles. Conferenciant plenari en nombrosos congressos internacionals. Exeditor cap de la revista Artificial Intelligence Communications, és membre del consell editorial de diverses publicacions internacionals de prestigi. Ha estat coguanyador de cinc premis a la millor ponència en congressos internacionals. Ha rebut, entre altres premis, el Ciutat de Barcelona a la recerca, l'any 1981; el Robert S. Engelmores Memorial Award de l'American Association of Artificial Intelligence (AAAI), el 2011; el nacional de la Societat Científica Informàtica, el 2012; el Distinguished Service Award de l'European Association of Artificial Intelligence, el 2016; i el IJCAI Donald E. Walker Distinguished Service Award, el 2017. També és membre de l'Institut d'Estudis Catalans. Forma part de diferents panells d'experts i consells assessors d'institucions públiques i privades d'Estats Units i Europa. El seu treball actual se centra en el raonament basat en casos, l'aprenentatge automàtic i les aplicacions d'IA en la música. Premi Nacional d'Investigació 2018 del Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades.

"2001: A Space Odyssey" d'Stanley Kubrick és projectarà a partir de la darrera còpia remasteritzada en so i imatges, en motiu dels seu 50è aniversari i amb la col·laboració de Christopher Nolan. La nova versió va ser reestrenada al Festival de Cannes.

Preu: 8 € (conferència + cinema)

Places limitades: Venda anticipada mitjançant la web entrades/vinseum.cat
Les entrades es podran comprar també a les taquilles de VINSEUM i del Cinema Kubrick.

La sessió tindrà dues pauses amb un picapica i una copa de vi i cava d'Oriol Rossell.

Acte en col·laboració amb:
Cinema Kubrick.

ACTES PREVIS

Dimarts 31 de març

Conferència

La ciència – ficció en la literatura, a càrrec de Carme Torras i Jordi de Manuel.

19.00 h, Auditori VINSEUM

La Intel·ligència Artificial ha tingut un gran pes en la literatura de ciència-ficció, per això no hi podia faltar en un VilaPensa d'aquestes característiques. Dos autors ben coneguts i reconeguts en aquest gènere en debaten i parlaran de la seva obra, que hauran llegit diversos Clubs de Lectura del Penedès, els membres dels quals participaran en el col·loqui final.

Jordi de Manuel és professor de ciències de la naturalesa i escriptor. Compagina la literatura amb la docència i la recerca.

Carme Torras és matemàtica i escriptora, especialista en intel·ligència artificial i robòtica, compagina l'escriptura literària amb la investigació científica.

Organitza: Xarxa de biblioteca públiques Alt Penedès i Grups de lectura.

Dissabte 4 d'abril

Exposició

Inauguració de l'exposició "Poesia visual... filosòfica"

a càrrec de Toni Prat i Gonçal Mayos.

19.00 h, Capella de Sant Joan

Poesia visual filosòfica és una exposició de fotografies de caràcter filosòfic, que pretén fer pensar a l'ocasional visitant. Els poemes visuals de Toni Prat tenen un fort contingut ideològic que els fa molt adients per a una reflexió filosòfica.

L'exposició es podrà veure del 4 al 19 d'abril. Horaris d'exposició: dimecres, dijous i divendres de 17 a 20 h; dissabte de 18 a 20 h i diumenge de 12 a 14 h i de 18 a 20 h.

Toni Prat és un artista català. Va iniciar el seu camí per la poesia visual amb el llibre Eloquenties. Abans s'havia mogut en l'escultura però va arribar un moment en què es llançà de ple a la poesia visual amb el ferm convenciment que aquesta podia ser una bona via per comunicar-se.

Gonçal Mayos es filòsof, assagista i professor de la Universitat de Barcelona. Especialitzat en pensadors moderns com Nietzsche, Hegel, Herder, Kant, Hölderlin, D'Alembert, el Marquès de Sade..., ha evolucionat vers l'estudi dels grans moviments moderns (Racionalisme, Il·lustració, Romanticisme, Filosofies de la sospita.

Acte en col·laboració amb: Servei de Cultura de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès.

MÉS VILAPENSA

Dimarts 14 d'abril

Presentació

Literatura: Premis de microrelats "És la tribu qui educa".

18.00 h, Auditori VINSEUM

Veredictes, entrega de premis i lectura dels millors microrelats de 300 paraules que s'han presentat al concurs que, en la seva segona edició, vol continuar fomentant la reflexió i l'intercanvi d'idees al voltant de l'educació. L'acte compta amb la conferència d'Antoni Munné-Jordà.

Antoni Munné-Jordà és escriptor i corrector lingüístic. És membre de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana i de la Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia (SCCF).

Organitza: Grup de mestres de l'Alt Penedès i Ter-Cat (Tertúlies Catalanes de Ciència-Ficció i Fantasia / SCCFF).

Divendres 17 d'abril

Jornada

Jornada de Bioètica: desafiaments ètics de la intel·ligència artificial en la salut, a càrrec de Montserrat Esquerda.

(Resta de participants pendents de confirmar)

09.00 h, Fòrum Berger-Balaguer

Els avanços de la tecnologia, inevitablement, produeixen canvis en l'abordatge de diferents aspectes de la nostra salut. En

aquestes V Jornades d'Ètica ens preguntarem si aquests progressos poden millorar la nostra qualitat de vida o si, per contra, poden generar una assistència menys humana.

Montserrat Esquerda és doctora en Medicina, especialista en Pediatria. Màster en Bioètica.

Organitza: Consorci Sociosanitari de Vilafranca, Hospital Comarcal de l'Alt Penedès, Societat Catalana de Bioètica.

Dissabte 18 d'abril

Hora del conte

El Patufet és un robot?, a càrrec de La Codornella.

12.00 h, Biblioteca Torras i Bages

La Joana és inventora i ha creat el Patufet, el seu darrer robot intel·ligent. Serà capaç d'adaptar-se a la societat? Un conte amb moltes sorpreses per a infants de 3 a 8 anys.

Organitza: Biblioteca Torras i Bages.

Taller

Taller d'autodefensa digital feminista, a càrrec de Dones Tech.

17.00h, La Gueralda Casal Popular

Els espais virtuals, governats a través dels algorismes propis de cada plataforma, poden contribuir a la perpetuació de les violències i la discriminació que també patim fora de la xarxa. El taller proposa una formació sobre violències masclistes, privacitat i seguretat digital des d'una perspectiva feminista, crítica i holística, on es treballa per a comprendre i detectar les violències a internet i les xarxes socials, així com per a desenvolupar estratègies individuals i col·lectives d'autodefensa i cures digitals amb pràctiques més reflexives, tàctiques plaents i segures amb les tecnologies.

Preu: 8 € (6 € per als socis de La Gueralda). Informació i inscripcions a: casalpopular.cat/autodefensa

DonesTech és un col·lectiu que investiga i intervé en el camp de les dones i les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

Organitza: La Gueralda Casal Popular.

VILAPENSA EDUCACIÓ

Presentació

Fem que la intel·ligència artificial parli català. Tastet del projecte Common Voice.

20.00 h, La Gueralda Casal Popular

Common Voice és un projecte col·laboratiu iniciat per la Fundació Mozilla per crear una base de dades lliure de veus en diferents idiomes usable per programari de reconeixement de la parla. Fer que el projecte Common Voice tingui la seva versió en català depèn de totes nosaltres. En un ambient distès coneixerem com de fàcil és col·laborar amb el projecte i fer que la IA parli català.

Organitza: La Gueralda Casal Popular, en col·laboració amb el projecte EVA354.

Dimecres 22 d'abril

Tast

Intel·ligència natural.

20.00 h, Restaurant Cal Ton

L'estela del VilaPensa 2020 encara té una última guspira en aquest tast especial que vol donar a conèixer alguns dels vins naturals més propers i els seus elaboradors; tot de la mà del sommelier Raimon Salas i del Restaurant Cal Ton.

Preu: 20 € (15 € Amics de VINSEUM).

Venda d'entrades a: entrades/vinseum.cat

Acte en col·laboració amb:
Restaurant Cal Ton.

VilaPensa proposa tres actes vinculats a la filosofia i l'educació, programats directament per als infants i joves. Per a més informació: educacio@vinseum.cat

Dijous 16 d'abril

Cinema

Her (EUA, 2013). Dir. Spike Jonze (VOSE).

08.30/11.30h, Cinema Kubrick

Sessió de cinefòrum pensada per als estudiants de filosofia dels instituts de secundària de Vilafranca i de la comarca.

Divendres 17 d'abril

Lliga de Debat

Final del DISPUTANDUM – Lliga de Debat 2020.

10.00h, Espai Jove La Nau

Després de dos mesos de treball amb sis centre d'ensenyament de Vilafranca del Penedès arriba la final d'aquest combat del pensament, on 150 alumnes de 4t d'ESO han exposat i contraposat les llums i les ombres de la intel·ligència artificial. El procés ha comptat amb el suport de l'equip tècnic del Servei de Joventut, el departament educatiu de VINSEUM i l'assessorament professional de Roger Amposta, Ester Campillo i Marcel Cano.

Amb la col·laboració del Servei de Joventut de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès i la participació dels instituts Alt Penedès, Eugeni d'Ors, Milà i Fontanals, Nou de Vilafranca i les Escoles Sant Josep i Vedruna Vilafranca.

Dissabte 18 d'abril

Taller Filosòfic

Intel·ligència artificial per a joves, a càrrec d'Anna Rafecas.

16.00h, Espai Jove La Nau

Taller participatiu sobre filosofia i intel·ligència artificial a través del debat al voltant d'experiments mentals i dilemes ètics.

Amb la col·laboració del servei de joventut de l'Ajuntament de Vilafranca i de les entitats de lleure juvenil de Vilafranca (Agrupament Escolta, GEP i MIV).

Vila ?ensa

Festival del pensament
del Penedès

Per a més informació i gestió d'entrevistes
Marc Farràs / T. 933 687 155 / marc.farras@giny.cat

Organitza

Museu de les Cultures
del Vi de Catalunya

VINSEUM

Amb la col·laboració de

**AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDÈS**

**UNIVERSITAT DE
BARCELONA**

Càtedra Llorens i Barba
-Ciutat de Vilafranca

Societat
Catalana
de
Filosofia

**Diputació
Barcelona**

Fundació
pinnae

Obra Social "la Caixa"

Pius & Pius, s.l.
CONSELLERIA TÈCNIQUELA INTEGRAL

PTV
penedèstelevisió

OR

Oriol Rossell
Vins i Caves de Finca